EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION (EU) 2020/1960

av den 14 maj 2020

med de iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (Efsa) för budgetåret 2018

EUROPAPARLAMENTET UTFÄRDAR DENNA RESOLUTION

— med beaktande av sitt beslut om ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet för budgetåret 2018,

— med beaktande av sin resolution av den 16 januari 2019 om unionens förfarande för godkännande av bekämpningsmedel ([1]),

— med beaktande av artikel 100 och bilaga V i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandet från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet,

— med beaktande av betänkandet från budgetkontrollutskottet (A9-0068/2020), och av följande skäl:

A. Enligt inkomst- och utgiftsberäkningen ([2]) för Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet (*myndigheten*) uppgick myndighetens slutgiltiga budget för budgetåret 2018 till 79 183 814,25 EUR, vilket innebär en lätt minskning med 0,47 % jämfört med 2017. Myndighetens budget kommer huvudsakligen från unionens budget ([3]).

B. Revisionsrätten förklarar i sin rapport om årsredovisningen för myndigheten för budgetåret 2018 att man har uppnått en rimlig säkerhet om att myndighetens årliga räkenskaper är tillförlitliga och att de underliggande transaktionerna är lagliga och korrekta.

Budgetförvaltning och ekonomisk förvaltning

1. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att insatserna för uppföljning av budgeten under budgetåret 2018 resulterade i ett budgetgenomförande på 100 %, vilket är en liten ökning med 0,02 % jämfört med 2017. Parlamentet noterar vidare att genomförandegraden för betalningsbemyndigandena var 91,31 %, vilket är en minskning med 1 % jämfört med 2017.

Verksamhetsresultat

2. Europaparlamentet noterar att myndigheten i sin omfattande resultatbaserade förvaltningsmetod har infört flera centrala resultatindikatorer för att mäta mervärdet av sin verksamhet. Parlamentet noterar vidare att myndigheten använder andra centrala resultatindikatorer för att förbättra budgetförvaltningen.

3. Europaparlamentet konstaterar att 2018 var det andra året som man tillämpade den omfattande resultatbaserade förvaltningsmetoden, mätte myndighetens resultat utifrån de nya centrala resultatindikatorerna och genomförde myndighetens 2020-strategi.

4. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse de goda resultat som uppnåtts av myndigheten när det gäller respekten för tidsfristerna för vetenskapliga utlåtanden. Parlamentet noterar vidare att på det enda område där 83,6 % av verksamheten avslutades i tid, under målet på 90 %, var förseningarna begränsade till ett fåtal områden som präglas av en mycket hög arbetsbörda.

5. Europaparlamentet noterar att myndigheten, till följd av den externa utvärdering som inleddes 2017, antog en rad rekommendationer vid sitt möte i oktober 2018. Parlamentet noterar att de framsteg som nämns i utvärderingsrapporten framför allt omfattade myndighetens nya mekanismer för samarbete med berörda parter, dess samarbete med medlemsstaternas myndigheter och dess stärkta oberoende. Parlamentet noterar att de områden som kan förbättras som lyftes fram i utvärderingen avser myndighetens strategi för att prioritera resurser, den ekonomiska synligheten för dess system för rekrytering av experter och behovet av att bättre anpassa sitt kommunikationsmaterial till olika målgruppers behov.

([1]) Antagna texter, P8_TA(2019)0023.
([2]) EUT C 202, 12.6.2018, s. 1.
([3]) EUT C 202, 12.6.2018, s. 3.

6. Europaparlamentet noterar med tillfredsställelse att myndigheten delar resurser och verksamhet med Europeiska kemikaliemyndigheten, Europeiska läkemedelsmyndigheten och Europeiska centrumet för förebyggande och kontroll av sjukdomar på områdena riskbedömning, data och forskning, Parlamentet noterar att myndigheten har utökat de resurser och den verksamhet som delas med det gemensamma forskningscentrumet, särskilt på området för miljödata och kartor. Parlamentet uppmanar med eftertryck myndigheten att aktivt söka ytterligare och bredare samarbete med alla unionens byråer.

7. Europaparlamentet uppmanar myndigheten att fortsätta digitaliseringen av sina tjänster.

8. Europaparlamentet gläder sig över att myndigheten bidrar till säkerheten i unionens livsmedels- och foderkedja och uppskattar dess avsevärda ansträngningar för att bistå unionens riskhanterare med omfattande, oberoende och uppdaterad vetenskaplig rådgivning i frågor som rör livsmedelskedjan, klart och tydligt informera allmänheten om sina resultat och de uppgifter de baseras på och samarbeta med intressenter och institutionella parter för att främja enhetlighet i och förtroende för unionens livsmedelssäkerhetssystem.

9. Europaparlamentet framhåller att myndigheten under 2018 slutförde 788 frågor genom vetenskapliga yttranden, tekniska rapporter och stödjande publikationer.

10. Europaparlamentet anser att myndigheten även i fortsättningen särskilt bör uppmärksamma den allmänna opinionen och engagera sig för öppenhet och transparens. Parlamentet betonar i detta sammanhang att myndigheten genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 ([4]) tilldelas ytterligare uppgifter på området för säkerhetsbedömning och offentlig kommunikation, vilket kommer att medföra ytterligare kostnader för myndigheten.

Personalpolitik

11. Europaparlamentet noterar att 97,49 % av tjänsterna i tjänsteförteckningen var tillsatta den 31 december 2018. Av de 319 tjänster som får tillsättas enligt unionsbudgeten (jämfört med 323 tillåtna tjänster 2017) hade 5 tjänster för tjänstemän och 306 för tillfälligt anställda tillsatts. Parlamentet noterar dessutom att 122 kontraktsanställda och 14 utstationerade nationella experter arbetade för myndigheten 2018.

12. Europaparlamentet noterar med oro att myndigheten, som är en av unionens tillsynsmyndigheter med ansvar för riskbedömning av reglerade produkter, inte får tillräckliga resurser så att den kan utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt. Parlamentet insisterar på att myndigheten måste ges tillräckliga resurser så att den kan utföra sina uppgifter.

13. Europaparlamentet noterar att revisionsrätten har identifierat en horisontell trend bland byråerna när det gäller att använda extern personal för att tillhandahålla it-konsulttjänster. Parlamentet kräver att beroendet av extern rekrytering inom detta viktiga och känsliga område minskas så mycket som möjligt för att begränsa eventuella risker.

14. Europaparlamentet noterar att myndigheten redan har antagit kommissionens standardbeslut avseende policyn för skydd för enskildas värdighet och förebyggande av mobbning. Parlamentet noterar vidare att myndigheten anordnade obligatoriska kurser för både personal och chefer och möjliggjorde konfidentiell rådgivning samt att den på sitt intranät offentliggjorde en rapport om trakasserier, med statistik och formella förfaranden under perioden 2014–2018. Parlamentet uppmanar myndigheten att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits efter utredningen av fall av trakasserier.

15. Europaparlamentet konstaterar att könsfördelningen inom myndighetens ledning är tillfredsställande, eftersom 2 av 5 är män och 3 är kvinnor. Parlamentet är dock oroat över den geografiska obalansen, eftersom det inom den högsta ledningen inte finns någon medborgare från de stater som anslöt sig till unionen 2014. Parlamentet uppmanar myndigheten att vidta åtgärder för att säkerställa en jämnare geografisk balans inom sin högsta ledning.

16. Europaparlamentet beklagar att 2017 års policy för oberoende, när det gäller den tvååriga karensperioden, omfattar en skyldighet att granska experternas intressen endast i förbindelse med mandatet för den vetenskapliga grupp som experten ansöker till. Parlamentet kräver att policyn utan dröjsmål uppdateras i syfte att säkerställa att experternas intressen beaktas inom ramen för myndighetens övergripande uppdrag, vilket parlamentet upprepade gånger har begärt.

([4]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1381 av den 20 juni 2019 om insyn och hållbarhet i EU:s system för riskbedömning i livsmedelskedjan och om ändring av förordningarna (EG) nr 178/2002, (EG) nr 1829/2003, (EG) nr 1831/2003, (EG) nr 2065/2003, (EG) nr 1935/2004, (EG) nr 1331/2008, (EG) nr 1107/2009 och (EU) 2015/2283 och direktiv 2001/18/EG (EUR L 231, 6.9.2019, s. 1).

17. Europaparlamentet beklagar att forskningsfinansieringen från företag som omfattas av myndighetens befogenheter inte anses vara relevant för karensperioden så länge de belopp som berörs inte överstiger 25 % av den totala forskningsbudget som förvaltas av experterna och/eller deras forskarlag, och att tröskeln tillämpas på enskilda källor i stället för alla privata källor kombinerat. Parlamentet begär att finansieringströskeln ska strykas från myndighetens policy för oberoende, i linje med parlamentets upprepade krav i frågan.

Förebyggande och hantering av intressekonflikter samt transparens

18. Europaparlamentet noterar bekymrat att myndigheten har haft problem med intressekonflikter och att undersökningar har visat att andelen experter med ekonomiska intressekonflikter har gått från 59 % 2013 till 49 % 2017. Parlamentet noterar att revisionsrätten konstaterade ett behov av att stärka räkenskapsförarens oberoende, men inte uttalar sig om experternas oberoende. Parlamentet uppmanar myndigheten att anta en strikt karensperiod när det gäller ekonomiska intressekonflikter och tydliga politiska riktlinjer för användningen av experter i syfte att skydda myndighetens vetenskapliga yttranden från otillbörlig påverkan.

19. Europaparlamentet beklagar att externa experter, såsom experter vid utfrågningar eller ledamöter i den rådgivande gruppen, kontaktpunkter eller vetenskapliga nätverk, inte kontrolleras med avseende på intressekonflikter, och att eventuella intressekonflikter på detta område kan gå obemärkt förbi.

20. Europaparlamentet påminner om rekommendationerna i parlamentets resolution av den 16 januari 2019 om unionens förfarande för godkännande av bekämpningsmedel, och särskilt uppmaningen till myndigheten att förbättra sitt riskmeddelande, uppdatera sina vägledningar i enlighet med den senaste utvecklingen på alla relevanta områden, göra informationen på sin webbplats mer användarvänlig och underlätta datautvinning, offentliggöra sitt yttrande i fackgranskade tidskrifter och uppmuntra fler oberoende nationella experter och andra forskare att delta i myndighetens arbete samt att utesluta deltagandet av experter som berörs av intressekonflikter från alla faser i expertgranskningsprocessen. Parlamentet noterar från myndighetens svar att den har tagit med flera av de rekommendationer som anges i den reviderade versionen av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 ([5]), särskilt när det gäller ökad transparens och mer tillgänglig riskkommunikation.

21. Europaparlamentet påminner om att det i den reviderade förordningen (EG) nr 178/2002 kommer att krävas att myndigheten proaktivt gör tillsynsdata som lämnats in av de sökande tillgängliga för nedladdning, utskrift och konsultering i ett elektroniskt format. Myndigheten kommer därmed att kunna dra nytta av en utvidgad vetenskaplig granskning via forskarsamhället. Parlamentet påminner om att detta krav på transparens är oumbärligt för industrifinansierad forskning, men att det inte kan användas som ett argument för att vägra låta forskare utnyttja uppgifter som hålls konfidentiella av legitima skäl, till exempel patienters personliga patientjournaler.

Internkontroller

22. Europaparlamentet välkomnar att en kontroll av ändamålsenligheten utfördes under 2018 i syfte att bedöma hur myndighetens bedrägeribekämpningsstrategi skulle revideras under 2019 och under rapporteringsåret, och att myndigheten inte behövde översända eller följa upp några misstankar om bedrägerifall till Olaf.

23. Europaparlamentet noterar att tjänsten för internrevision, enligt revisionsrättens rapport, har utfärdat en granskningsrapport (*Human Resources Management & Ethics in EFSA*), och att myndigheten har utarbetat en åtgärdsplan för några områden som skulle kunna förbättras. Myndigheten uppmanas att rapportera till den ansvarsfrihetsbeviljande myndigheten om de åtgärder som vidtagits.

24. Europaparlamentet uppmanar myndigheten att inrikta sig på att sprida resultaten av sin forskning till allmänheten och att nå ut till allmänheten via sociala och andra medier.

25. När det gäller andra övergripande iakttagelser som utgör en del av beslutet om ansvarsfrihet hänvisar Europaparlamentet till sin resolution av den 14 maj 2020 ([6]) om byråernas verksamhetsresultat, ekonomiska förvaltning och kontroll.

([5]) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 av den 28 januari 2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet (EGT L 31, 1.2.2002, s. 1).

([6]) Antagna texter, P9_TA(2020)0121.